

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De nomine, institutione, & natura Extremæ vnctionis. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

TRACTATUS XXVI.

E T

DISPUTATIO VNICA,
DE SACRAMENTO
EXTREMÆ-VNCTIONIS.

A PRIME huius Sacramenti explicatio, Pœnitentiæ Sacramenti, & Indulgentiarum explicationi annectitur: quia Pœnitentiæ ad delenda peccata: extrema-Vnctio ad reliquias quæ ex ipsis remanere solent, instituta est. Ideoque Concilium Tridentinum *Sess. 14. cap. 1.* hoc Sacramentum appellauit, *Pœnitentiæ consummatiuum*: quia consummat, & perficit Pœnitentiæ, delens peccatorum reliquias; & Christianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentiæ esse decet, finem imponit.

PUNCTVM I.

De nomine, institutione, & natura extremæ-Vnctionis.

1. Nomen, & institutio extremæ-Vnctionis.
2. Quid Hæretici obiciant.
3. Soluuntur Hæreticorum obiectiones.
4. Non fuit hoc Sacramentum institutum, cum Christus Apostolos misit ad prædicationem, sanandisque infirmos: sed ibi tantum fuit adumbratum.
5. Quo tempore fuerit institutum.
6. Conuenientia institutionis.

EXTREMÆ-Vnctio appellatur: quia omnium vnctionum, & Sacramentorum, quæ fidelibus conferuntur, extrema est: & quia in extremo vite constituitur conferitur. Est vnum ex præceptis noui Testamenti Sacramentis à Christo Seruatore nostro institutum, vbi definit aduersus Hæreticos Concil. Florentinum in decreto vnionis, & Trident. *sess. 7. can. 1. & sess. 14. can. 1.* ex illo Iacobi Apostoli *c. 5.* vbi inquit Apostolus: *Infirmatur quis in vobis inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei saluabit infirmum, & alleuiabit eum. Dominus, & si in peccatis est, dimittentur ei.* Quibus verbis, vt notauit Conc. Trident. *d. sess. 14. c. 1.* quidquid ad Sacramentum requiritur, expressum est. Sacramentum enim est signum practicum gratiæ sanctificantis. At ibi exprimitur signum exterius, scilicet, vnctio, & oratio Presbyteri, tanquam signum gratiæ sanctificantis: quippe vtentibus ea ceremonia promittit Iacobus peccatorum remissionem: ergo. Cum autem sua propria autoritate eam remissionem promittere non posset, quia nemini à Christo gratiæ auctori data est potestas annectendi signis externis gratiam, peccatorumque remissionem: effectus lanè hoc Sacramentum à Christo esse institutum. Et præterea, quia Apostolus præcepit fideles vngi in nomine Domini, id est, vnctione à Domino Iesu instituta, argum. Actorum *10. & 19.* vbi referuntur fideles baptizari in nomine Iesu, id est, Baptismo à Domino Iesu instituto: & ita ex communi Ecclesiæ traditione, cuius nullum extat initium, tradidit Innocent. I. *epist. ad Decentium Eugubinum Episcop. cap. 8.* eiusque verba referuntur, & approbantur in Conc. Vvormaciensi, sub Adriano II. & Ludouico Imperatore II. *can. 72.* & in Concil. Cabilonensi sub Carolo Magno *can. 48.* & in Aquisgranensis sub Gregorio IV. & Ludouico Pio Imperatore *can. 3. & Moguntino sub Leone Papa IV. c. 26.* & ab Innocent. III. in *c. vnico, de sacra Vnctione.* Idem testatur August. *serm. 215. de tempor. circa med. & author. lib. 2. de visitat. infirm. c. 4. & lib. de rectitudine catholice conuersar. qui Augustino tribuitur Chrylost. lib. 3. de Sacerdotio. c. 6. Petri Damiani. serm. 1. in dedicat. Eccles. Beda & Theophylact. in cap. 6. Marci, & alij passim. Ex quibus con-*

stat, insolentissima insanæ esse, vt dixit August. *epist. 118.* hanc veritatem in dubium vocare.

2. Sed quia Hæretici quælibet firma euertere moluntur, & lucidissimam quanque veritatem tenebris sui erroris offuscare procurant, hoc clarissimum Iacobi testimonium vsu, & praxi totius Ecclesiæ: & Patrum consensu firmatum reiciunt primò: quia non est Scripturæ sacræ, Secundò, quia soli orationi concedit Iacobus peccatorum remissionem, non vnctioni: neque hanc remissionem concedit ex opere operato: sed per modum imperationis, & non semper, & infallibiliter: sed aliquando, quando in peccatis infirmus exiterit: inquit enim Iacobus: *Et si in peccatis sit, remittentur ei.* supponens, nullam conferri gratiam, nullaque remitti peccata, si infirmus illis grauius non sit. Tertio, quia ad remittenda peccata est Pœnitentiæ Sacramentum institutum. Non igitur aliud expediebat institui, aliàs Pœnitentiæ Sacramentum necessarium non esset. Quarto, vnctio signata à Iacobo eiusdem est rationis cum ea, qua Apostoli vsi sunt Marci *cap. 6.* qua non ad remittenda peccata, sed ad concedendam miraculosam corporibus sanitatem assuuebatur, cuius effectus cum iam cessauerit, & hæc sacra Vnctio cessare debet.

3. Sed hæc friuola sunt, & inania. Primò, satisfaciunt optimè Bellarmin. *lib. 1. de hoc Sacramento, c. 3.* & Greg. de Valen. *disp. 1. q. 1. pun. 7.* alique plures, qui in Epistolam Iacobi commentaria ediderunt, probantque, eam Epistolam catholicam esse, & vt talem ab ecclesia receptam. Ad secundum nego, soli orationi concessum alleuiare infirmum, & peccata remittere: sed vnctioni sub ea oratione facta idem tribuendum: specialiter autem orationis sit mentio: quia est forma huius Sacramenti, & principalior causa prædicti effectus. Effectum autem remittendi peccata admittimus non esse huius Sacramenti primum, & per se; sed per accidens, quando alia via obtineri non potest. Effectus autem primarius, vt ex Trident. *sess. 14. cap. 2.* constat, & infra dicemus, est gratia habitualis quatenus secum trahit gratias præuenientes, & excitantes, quibus infirmus diuinæ misericordiae fiduciam concipit, & morbi incommoda, ac labores patienter sustinet, & tentationibus Dæmonis fortiter resistit: & ex his tertium fundamentum solutum est. Ad quartum nego, eandem esse vnctionem, cuius Iacobus fecit mentionem, ac fuit illa, qua Apostoli vsi fuerunt Marci *cap. 6.* & Matth. *c. 10.* Etenim illa vnctio, qua Apostoli misit à Christo ad prædicandum Euangelium vsi fuerunt, non fuit ritus permanens, neque ad sanandas animas instituta: sed assumpta illo tempore ad miraculosas corporum curationes. Item, nõ fuit collata à Sacerdotibus: quia apostolico tempore sacerdotio non erant insigniti, neque fidei libus: sed potius infidelibus applicata, quæ in hac vnctione ab Iacobo promulgata aliter procedunt. Non enim hæc vnctio instituta est, vt remedium certum, & infallibile ad curandas infirmitates corporis: quia neque id erat expediens, neque vt via illius moreretur: sed potius est instituta ad animarum medelam, vt ex ipsa forma, sub qua ministratur colligi potest: ad sanandas verò infirmitates corporis instituta est, non absolute; sed, si id expediat.

dire vsum fuerit. Deinde ministratur à Sacerdotibus, vt manifestè probant illa verba: *Inducatur Presbiteros*; ac tandem non infidelibus, sed fidelibus confertur, vt indicauit Iacobus, cum dixit: *Infirmatur quis in vobis*. id est, inter vos, qui fideles estis.

4. Hinc constat, hoc Sacramentum non esse institutum eo tempore, quo Christus Apostolos misit in praedicationem Euangelij: & virtutem curandi infirmos per vñtionem concessit: quod satis Trident. significauit dicens, ibi fuisse infirmorum. Cum ergo non dixerit, institutum, manifestè conuincitur, ibi institutum non esse: sed solum adumbratum in quadam similitudine, & figura, vt bene docent Valen. *tom. 4. disp. 8. q. 1. part. 1. vers. Marci. Suar. disp. 19. sect. 1. n. 4. Coninch. disp. 19. dub. 1. à n. 3. Laym. l. 5. sum. tract. 8. c. 1. sub. n. 1. Bonac. disp. 7. de Sacram. Vñtionis. q. vnica puncto 1. prop. 3. Sayto lib. 2. de Sacramentis cap. 2. q. 3. n. 5.*

5. Sed, quo tempore hoc sacramentum fuerit institutum à Christo Domino, incertum est. Verius existimo cum Suar. *disp. 19. sect. 1. circa finem. n. 5. Laym. dicto lib. 5. sum. tract. 8. c. 1. nu. 2.* Christum instituisse post suam resurrectionem, eo tempore, quo sacramentum Pœnitentiæ perfectè instituit Ioan. 20. Etenim hoc extremæ Vñtionis Sacramentum consummariū est Pœnitentiæ, vt inquit Concilium: expediebat ergo Pœnitentiæ institutionem non precedere, sed potius subsequi.

6. Conuenientiam huius institutionis satis expressit Concilium in *promissio dicta sess. 14.* dicens, elementissimum Remediorum nostrum quouis tempore feris suis. voluisset de salutaribus remedijs esse prospectum ideòque pro totius vitæ cursu omnia Sacramenta: pro fine vitæ hoc sacramentum, tanquam firmissimum quoddam prædium, præparauit, quomuniti in spem diuinæ misericordiæ erigantur, & tela nequissimi hostis actius tunc pugnantis euertant.

PUNCTVM II.

Quæ sit materia remota huius Sacramenti.

1. Oleum oliuarum est materia remota.
2. Debet esse ab Episcopo benedictum.
3. Aliqui censent, sufficere à simplici Sacerdote benedictum esse: sed verius est, requiri esse benedictum ab Episcopo.
4. Benedictio præscripta ab Ecclesia non est de necessitate Sacramenti, sed præcepti.
5. Sacro Chrismate hoc Sacramentum confici posse, aliqui existimant. Verius est oppositum.
6. Inde non inferitur, oleum balsamo mixtum non posse esse huius Sacramenti materiam.
7. Satis probabile est, olim oleum balsamo mixtum fuisse.
8. Probabilius est nunquam habuisse mixtionem.
9. Satis est oppositis rationibus.
10. Quæ sit ratio, ob quam oleum confirmandum, & baptizandum sit mixtum balsamo: scus infirmorum.
11. Duo certa inferuntur ex supradicta doctrina.
12. Qualiter peccet vngens infirmum oleo non eo anno, sed præterito benedictio.

Materia remota huius Sacramenti est oleum oliuarum quia solum ipsum dicitur simpliciter oleum, reliqua improprie dicuntur, ac proinde à materia huius Sacramenti excluduntur. Aptissime Christus Dominus hanc assumpsit materiam, ad significandos huius Sacramenti effectus. Cum enim hoc sacramentum spem diuinæ misericordiæ excitet, & infirmum subleuet, & roboret, tum ad patienter sustinendam infirmitatem, tum ad sperandas nequissimi indigias, & aliquando corporis sanitatem, concedat aptissime hæc omnia oleo oliuarum significantur, quod infirmum consolidat, sanitatem restituit, & diuinam misericordiam promittit, iuxta illud Genes. 8. *Venit ad eum portans vnam oliuæ folijs viuentibus.* Ex alia parte est materia, quæ vbiq; præ manibus habetur, quod expediebat Sacramento fidelibus necessario.

2. Insuper debet esse oleum ab Episcopo benedictum. Nam, licet Iacobus dicto c. 5. huius benedictionis mentionem non fecerit, ex communi Ecclesiæ traditione à Concilio Florent. in decreto Eugenij, de litteris vniouis, & à Trident. sess. 14. cap. 1. declarata, & approbata, necessariò requiritur, vti comprobatur D. Th. in 4. disp. 22. q. 1. art. 2. q. 2. Bonauent. art. 1. q. 2. Paludan. q. 1. art. 2. Valen. disp. 8. q. 1. part. 2. in princ. Suar. disp. 40. sect. 1. n. 3. Egid. de Coninch. disp. 19. dub. 1. concl. 2. Bonac. de Sacram. extremæ Vñtionis. disp. 7. q. vnica part. 2. n. 3. Laym. l. 5. sum. tract. 8. c. 2. nu. 2. & alij. Vnde audiendus non est Victoria in sum. de Sacram. q. 217. cui sub dubio fauet Caiet. 3. p. q. 72. art. 3. asserens solum ex præcepto benedictionem requiri, non ex Sacramenti necessitate. Ratio conclusio, sola est voluntas Christi sic Sacramentum instituentis. Congruentia ea est: quia deebat, materiam permanentem, quæ ad effectus supernaturales eleuanda erat, prius à profano, & communi vñ fecerit, nisi forte

ipsamet eleuatione secernatur, sicuti in Eucharistia contingit.

3. Notanter dixi, benedictum ab Episcopo. Nam, esto, graues Doctores, Caiet. 2. 2. q. 72. art. 3. Victor. de extrema Vñt. n. 216. Henr. l. 1. c. 8. n. 2. Zembran. de extrema Vñt. cap. 5. n. 3. non improbabiler censent, ex commissione Pontificis oleum à simplici Sacerdote benedictum sufficere. At verius, & securius est necessariò ab Episcopo esse benedicendum: quia Florent. & Trid. Concilia æque dicunt, materiam huius Sacramenti esse oleum, ac esse ab Episcopo benedictum. At ex commissione Pontificis oleum mutari non potest: ergo neque mutari potest episcopalis benedictio, sicuti, alijs relatis, tradunt Barbof. alleg. 30. n. 6. & allegat. 31. n. 14. Valen. disp. 8. q. 1. p. 2. in princ. Suar. disp. 40. sect. 1. n. 8. Coninch. disp. 19. dub. 2. concl. 2. Bellarmin. de extrema Vñt. c. 7. Laym. l. 4. sum. tract. 8. c. 2. n. 1. Bonac. disp. 7. q. vnica n. 2. Illud verò est omnino certum, seclusa Pontificis commissione, oleum à simplici Sacerdote benedictum, materiam insufficientem esse, vt bene notauit Coninch. d. disp. 19. dub. 2. n. 6.

4. Præscripta ab Ecclesia benedictio, qua oleum infirmorum consecratur, non est de necessitate Sacramenti, sed præcepti: quia Concilia solum expresse benedictionem episcopalem, vt necessariam: modum autem benedicendi Ecclesiæ determinationi reliquerunt. Quocirca, si Episcopus oleum alia distincta benedictione consecraret, quàm ab Ecclesia præscripta, posset (esto illicitè) ex illo extremæ Vñtionis Sacramentum confici, sicuti optimè notauit Suarez *disputat. 40. sect. 1. numer. 1.* Bonac. *disputat. 7. quest. vnica puncto 2. numer. 4.*

5. Hinc inferet fortè aliquis, sacri Chrismatis vñtionem confici posse hoc Sacramentum: quia verè est oleum ab Episcopo benedictum, tametsi diuersa benedictione: & quàmvis balsamo mixtum sit, balsami mixtura inestimabilis est quantitate, quæ oleo impedire non potest esse materiam. Atque ita colligitur ex Suar. *disp. 40. sect. 1. à n. 10. vsque in finem. Henr. lib. 3. c. 8. n. 2.* Sed admittenda non est illatio: nam esto, benedictio olei infirmorum non fuerit à Christo, quoad formam, specialiter præscripta; credendum est, quoad intentionem præscriptam esse. Benedictione enim deputatur materia ad Sacramenti vñtionem benedictione Chrismatis non deputatur Chrismata pro Sacramento extremæ Vñtionis, sed Sacramento Confirmationis: igitur censendum non est, ex illa benedictione esse oleum infirmorum benedictum. Atque ita sentire videntur Valent. *tom. 4. disp. 8. part. 2. ante medium,* Bellarminus de extrema Vñtione, c. 7. Bonac. *disp. 7. q. vnica part. 2. num. 5.* Barbof. de potest. Episcop. alleg. 31. n. 16.

6. Sed hinc inferre non licet, oleum balsami mixturam habens non fore materiam: ex mixtione enim balsami, vel alterius liquoris, impediri oleum benedictum à materia non potest, si mixtio in leui sit quantitate, ita vt ab oleo longè superetur, & communi æstimatione, & vsu oleum esse censetur, sicuti in pane, vino, & aqua aliisque Sacramentorum materijs certere licet. Ita Henr. l. 3. c. 8. n. 2. Nauarr. c. 2. n. 13. Bonac. *disp. 7. q. vnica part. 2. n. 7.*

7. Quinimò satis probabile est, olim oleum ex balsamo mixtum ad vñtionem infirmorum deseruissè, æqueque pro Sacramento Confirmationis, & extremæ Vñtionis ab Ecclesia benedicti, vti comprobatur Suarez d. disp. 40. sect. 1. circa finem. Henr. l. 3. cap. 8. numer. 2. Primò, ex Innocen. I. *epist. ad Decentium*, relato in Conc. Vormaciensi, *can. 72. & in decretis, 95. dist. can. Illud superfluum*, ibi: *Ceterum, si Episcopus, aut potest, aut digni dicit, aliquem à se visitandum, & benedicere, & tangere Chrismate, sine cunctatione potest, cuius est ipsum Chrisma consistere.* Et quod loquatur de proprio Chrismate, indicat verbum, *consistere*, quod non solum benedictionem simplicem significat, sed mixtionem. Secundò, ex Concilio Aquigranensi, *can. 8.* iuncta epistola Fabiani II. vbi cauetur, Chrisma singulis annis conficiendum esse ab Episcopo feria 5. & per omnes ciuitates, seu dioceses distribuendum, in quo saluatio infirmorum creditur. Tertio, ex Cypriano *epistol. 70.* Dionys. c. 3. de eccl. Hierach. appellantis Chrisma oleum sanctificatum, eòque baptizatos vngi, neque vllam distinctionem statuentibus inter oleum simplex, & ex balsamo confectum, quin potius semper ex balsamo confectum esse satis indicauit Gregorius I. *lib. 3. indicatio ne 22. epist. 9. ad Ianuarium*, asserens eodem Chrismate vngi baptizatos à Presbytero in pectore, & postmodum ab Episcopo in fronte.

8. Tameris hoc satis probabile sit, credo probabilius cum Soto in 4. *distinct. 23. quest. 1. art. 3. ad 1. Valent. disputat. 8. quest. 1. p. 2. ante medium,* Zambrano de extrema Vñtione, cap. 5. dub. 4. quos refert, & sequitur Layman *lib. 5. sum. tract. 8. cap. 2. numer. 3.* oleum infirmorum semper fuisse simplex, & distinctum à Chrismate Sacramento Confirmationis destinato. Colligitur ex cap. vn. de sacra Vñtione, & cap. 1. de custodia Eucharistia, & ex diuerso modo loquendi Conciliorum Florentini, & Tridentini: nam pro Sacramento Confirmationis oleum mixtum balsamo exoptulatur: pro Sacramento Vñtionis oleum tantum. Signum ergo est, nunquam vtrique Sacramento idem